

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 3. Genes. in quo describitur serpentis dolosi suggestio, Protoparentum nostrorum lapsus & poëna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

corporis lineamenta, hæc enim omnia nil aliud modò sunt, quàm corruptionis ludibria, morborum pabula, mortis tributa.

Vide: quàm sis inordinatus in spiritu, in sensibus cæcus, bestialis in affectibus, in cognitionibus vanus, temerarius in judiciis. Vide: quàm ingratus sis ad beneficia, ad pia monita surdus, refractarius ad flagella, perfidus in promissis, instabilis in propositis, velox ad culpas, tardus ad virtutes, durus ad gratiam, immobilis ad minas. O quàm sapienti calamò te Sapientùm Princeps Aristoteles depinxit, apud Sto-bæum Serm. 96. differens: hominem esse imbecillitatis exemplum, temporis spoliū, fortuna ludum, mutationis imaginem, invidia & calamitatis trutinam, pituitam & bilem. Quin imò Philoni Philosopho, teste Clemente Alexandrinò, ad eò visus es calamitosus, ut nullò nomine te duxerit dignum quàm pura calamitatis: quivis homo nihil aliud est, quàm pura calamitas. Dic ergo vitæ ad eò calamitosæ pertæsus cum Paulo: quis me liberabit de corpore mortis hujus? & vive taliter, ut cum terrestri Paradiso expulsus in hanc miseriarum vallem devolutus sis, saltem assequaris Paradisum cælestem, quem Christus Dominus suâ passione & cruce reseravit,

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 3. Genes. in quo describitur serpentis dolosi suggestio, Protoparentum nostrorum lapsus & pœna.

N. 5. Considera 1. **P**Hantasiam, immortificati, sensusque suos malè custodientis Christiani esse alteram Evam, à Dæmone deceptam & turpissimè victam: ad eò quidem, ut ad pomi à Deo vetiti esum, videlicet ad rerum à Deo prohibitarum usum intellectum & voluntatem hominis alliciat sæpeque ita superet: ut spretò Dei imperiò fruatur creaturis in summum creatoris contemptum, inde sentiens celerem offensi Numinis vindictam, vî cuius exuatur vitâ gratiæ, excludatur è Paradiso cælestis Patriæ, & exiliò æternæ damnationis puniatur. O quàm igitur mortificatum te esse oportet Christiane! ut non etiam à Dæmone tentante deceptus vincaris, parem subiturus pœnam. *Castiga corpus tuum, hortatur S. August. in 1. Corinth. cap. 9. & Diabolum vinces. Castiga oculos, ne curiosè sese effundant in objecta quævis obvia: sunt enim portæ per quas ingreditur hostis ad deprædandam animam, illud deplorante Jeremiâ Thren. 3. Oculi*

lus meus depraedatus est animam meam. Sunt fenestræ, per quas ascendunt fures ad rapiendum & mactandum. Hi spoliarunt Protoparentes nostros divinâ gratiâ, Dinam Virginitate, uxorem Loth vitâ. Castiga aures tuas, ne verba audiant impura, detractoria &c. Qui fabulis obscænisque carminibus vel detractionibus aurem libenter aperit, hanc anima sue portam mortis efficit Venerab. Beda in Lucæ cap. 7. Quid aliud prava locutio, quàm semen diaboli, quod vix ingestum animæ multiplices peccatorum fructus parturit. Quid impuri sermones auribus excepti, nisi sordidi limaces, qui viscosa & lubrica post se relinquunt vestigia? quid vana colloquia per aures in cor transmissa, nisi clavus, quò anima christiani à memoria cælestium rerum abducta, rebus terrenis penitus affigitur? castiga guttur tuum, ne fiat gulæ mancipium, sat gnarus, gulam Paradisum clausisse, vendidisse primogenita, suspendisse pistorem, decollasse Baptistam, evertisse sub Nabuzardan principe Jerosolymam, Balthasarum inter epulas necasse; ut alia taceam crudelitatis trophæa, quæ hæc non sat mortificata passio olim erexit erigitque etiamnum hodie. Sensum tactûs ante ceteros omnes castiga, utpote iis omnibus periculosissimum: hic enim cum objectis illicitis proximè conjunctus totò corpore diffunditur: omnibus membris communis, quasi omnium malitiam in se recipit. Audi Basilium de eo differentem: *Tactus est omnium sensuum perniciosissimus & sapissimè blandiens; sensusque reliquos ad voluptatis illecebras pelliciens, totò corpore diffusus, & per omnem ejus superficiem adversus animam sæpe dominatur.*

Considera 2. Quòd licet callidissimus ille serpens, Protoparen. N.6. tum nostrorum seductor, jam gloriose victus sit à Christo Domino: attamen nostrâ culpâ vires acquirat copiamque ad nos tentandos. Cumque sciat, nos longâ & quotidianâ experienciâ doctos non amplius dubitare de futura morte corporis; hinc verba illa, quibus incautos protoparentes nostros decepit, nonnihil immutata, adeò calidè proponit, ut dicat nobis: *non moriemini saltem hoc annò, hoc mense, hoc die, &c.* Sed ob corporis robusti fanitatem, ob ætatis vigorem, ob Dei infinitam Misericordiam, nolentis mortem peccatoris, sed ut magis convertatur, & vivat, adhuc aderit sufficiens occasio ad poenitendum. Et proh dolor! tam facile contingit, nos tot hominum insperatâ morte decedentium exemplis non sat deterritos, assensum præbere blando tentatori, & quandoque alios pari doctrinâ seducere. *Hæc est cecitas humana, ait Bellarminus in Psal. 48. ut cum quotidie videamus morien-*

rientes homines nobis etiam meliores & juniores : tamen vix adduci possumus , ut cogitemus , nos etiam morituros. Meritò providum dixerim Davidem , quòd cinere, mortis videlicet quotidianà memoriã , haud aliter quàm pane pasceretur : Cinerem tanquam panem manducabam. Quando re aliqua frequenter utimur , proverbialiter de ea loquimur : re tali haud aliter, quàm pane indigeo ; ita quoque David mortis, sibi omnihorã imminentis memoriã , veluti quotidiani panis usum necessariam sibi duxerat. Sed quid de Davide dicam ? ipsi Barbari & Idololatræ exemplò suò nobis christianis confusio sunt , quos inter non paucos reperire fuit, qui mortem sibi quotidie habuerant suspectam : nam Elianò teste lib. 8. Philippus Rex Macedonum negotium dedit puero, ut quotidie è lecto surgenti diceret : Rex ! homo es, vive memor lethi, & Ptolomæus Ægyptius semper calvariam penes se vel in mediis etiam epulis habuit, ne mortis illi ullò tempore excideret memoria : quin & Ministrum sibi identidem occinere voluit : Rex inspice, talis eris.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 4. Genes. in quo describitur Abelis innocentis mors, Caini fratricida pœna.

N.7. Considera I. **Q**Uam infelix fuerit conjugium Protoparentum nostrorum, dum pro primo generationis fructu habuit filium, qui stimulante invidiã eò crudelitatis devenit, ut innoxio fratris piissimi sanguine manus suas scedaverit. Sed forsan æquè infelix datur conjugium inter corpus & animam tuam, quod ordinatum est ad generandas variarum virtutum masculas proles, videlicet ad generandam patientiam in adversis, humilitatem in prosperis, pietatem & devotionem in templis, mansuetudinem in conversatione humana &c. Verùm ejusmodi intentos fructus vel non producit, vel productos patitur à vana gloria suffocari : nam quasi latrunculus teste S. Greg. Mag. lib. 22. Moral. est appetitus laudis humane, qui rectò itinere gradientibus ex latere jungitur, ut ex occultis eductò gladio gradientium vita trucidetur. Planè sicut columbæ, celerè pennã in altum elatæ, dum de volatu quasi sibi applaudunt, subito rapiuntur ab accipitre, & unguibus laceratæ intereunt, ita evenit hominibus, qui de prognatis virtutum actibus sibi applausum faciunt ; vix enim nati pereunt ejusmodi